

Interpellation från (S) gällande kollektivavtal vid upphandling av externa utförare:

Tack för interpellationen Gunnar Ormeus, Socialdemokraterna.

Du frågade mig om jag i egenskap av KSO kommer att arbeta för att införa krav på att kommunens externa utförare ska ha kollektivavtal för sin personal.

Som KSO ska jag inte uttala mig om hur Socialnämnden väljer sina villkor vid upphandlingar. Socialnämnden där du är vice ordförande är en myndighet och kommunstyrelsen där jag är ordförande är en annan myndighet. Det är viktigt att vi håller på den rågången så att inte kommunstyrelsen inkräktar på den ansvarsfördelning som fullmäktige har bestämt ska gälla.

Rent allmänt gäller att när kommunen anlitar entreprenörer så sker detta genom tillämpning av upphandlingslagstiftningen. Enligt den lagstiftningen finns i vissa fall en skyldighet att ställa krav på arbetsrättsliga villkor. Det finns ett krav på att ställa vissa arbetsrättsliga villkor om det finns risk för oskäligen arbetsvillkor. Här vet vi av erfarenhet att vissa branscher är mera utsatta än andra. Om myndigheten kommer fram till arbetsrättsliga villkor behövs, ska den avgöra vilket som är det tillämpliga kollektivavtalet (ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen) och vilka de lägsta nivåerna är beträffande lön, semester och arbetstid. Den arbetsrättsliga skyddsnivån kommer med andra ord till sin kärna att motsvara det vanliga eller normala kollektivavtalet inom den aktuella branschen. Detta förhållningssätt gäller alla som tillämpar upphandlingslagstiftningen, och är inget unikt för Knivsta.

Som direkt svar på din fråga är det otillåtet att ställa krav på leverantörerna ska ha kollektivavtal. Om vi hade ställt sådana krav under en upphandling så hade det riskerat att upphandlingen hade behövt göras om. Den tolkningen är inte enbart min och förvaltningens, utan står även att finna hos Upphandlingsmyndigheten och inte minst delades den av regeringen Löfvens finansdepartement (se prop 2016/17:163 s. 27).

Jag förutsätter att förvaltningen gör den riskbedömning som lagen kräver och ställer relevanta villkor och att alla nämnder också tar sitt ansvar för att förhindra att arbetstagare utnyttjas när nämnden köper skattefinansierade tjänster av entreprenörer.

Slutligen så vill jag understryka att det är synnerligen viktigt att eftersträva att alla som arbetar åt Knivsta kommun, oavsett om det är i upphandlad regi eller i egen regi, har goda anställningsvillkor och trivs på sin arbetsplats.

Med vänlig hälsning,
Matilda Hübinette
Kommunstyrelsens ordförande